

Темпи зростання мінімальної заробітної плати в Україні є досить високими. Так, у 2005 р. мінімальна заробітна плата зросла на 26,7%, у 2006 - на 14,3%, а у 2007 - на 9,5%. Упродовж 2008 р. мінімальна заробітна плата в Україні зросла на 17,5% і досягла у грудні рівня 605 грн. З 1 квітня 2009 року становить 615 грн., з 1 липня – 625 грн., з 1 жовтня – 630 грн. З грудня 2009 року мінімальна заробітна плата повинна досягти розміру прожиткового мінімуму.

Рішення цієї задачі тільки перший крок держави на шляху створення ефективного механізму підвищення якості робочої сили, без чого неможливий подальший розвиток окремих підприємств різних галузей народного господарства в цілому.

Рябоволик Т.Ф., аспірант, Мажейка В.О., студ. гр. УП-07
Кіровоградський національний технічний університет

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЕКОНОМІЧНУ СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Останнім часом спостерігається усвідомлення зростаючої важливості інноваційної складової економіки. При цьому справедливо наголошується особлива роль малого і середнього бізнесу в генерації і комерціалізації нововведень. На урядовому рівні розробляються як окремі програми підтримки інноваційного бізнесу, так і комплексні механізми розвитку національних і регіональних інноваційних систем. Інноваційна діяльність відіграє вирішальну роль в максимізації прибутку підприємства, головного чинника його економічної стійкості.

В сучасній економічній літературі не склалося чіткого визначення поняття «економічна стійкість», яка залежить від інноваційної діяльності, а також висловлюються різні думки про набір показників, що дозволяють її визначити; дані обставини зумовили певний науковий інтерес до дослідження цієї проблеми. Зокрема, багатьом аспектам цієї проблеми присвячені роботи таких вчених як: А.І.Кузнецова, Б.А.Райсберга, В.Н.Семенова, І.Н.Омельченка, Н.І.Єсінова, П.Ю.Буряк, Ю.Б.Рубіна і інших.

Вивчення літератури і практичного досвіду показує, що відсутня універсальна методика визначення впливу інноваційної

діяльності на економічну стійкість підприємства, відсутні оптимальні критерії її оцінки. Дискусійними залишаються питання визначення резервів зростання «економічної стійкості» підприємства. Недостатнє дослідження названих вище проблем зумовила актуальність даної теми.

Інформація про підприємство повинна бути можливо більш повною, з тим щоб потенційний інвестор міг переконатися в його надійності, стійкому положенні на ринку та інноваційно направленому в своїй діяльності.

Як вже зазначалося, основою стабільності положення підприємства на ринку є його стійкість, а на стійкість підприємства впливають різні чинники, зокрема:

- положення підприємства на фінансовому ринку;
- виробництво продукції, що користується попитом;
- якість продукції;
- потенціал підприємства в діловій співпраці;
- ступінь залежності від зовнішніх кредитів і інвесторів;
- наявність неплатоспроможних дебіторів;
- інноваційна діяльність;
- ефективність господарських і фінансових операцій.

З урахуванням чиннику інноваційна діяльність, стійкість може бути:

- внутрішньою,
- зовнішньою,
- загальною (цінковою),
- фінансовою.

Підприємство, як відкрита система, забезпечує досягнення своєї внутрішньої мети - отримання прибутку - за рахунок стійкого положення на ринку, тобто економічної стійкості, та інноваційної діяльності. Оскільки інновації як результат інноваційної діяльності, з одного боку, повинні бути орієнтовані на краще, більш повне задоволення запитів споживачів, а з іншого - на отримання певного економічного ефекту у вигляді прибутку для підприємств, що ініціюють їх розробку і упровадження, тим самим зміцнюючи економічну стійкість підприємства на ринку.

Досягнення поставлених стратегічних і тактичних цілей багато в чому залежить від факторів різного характеру. При прийнятті управлінських рішень щодо економічної стійкості, інновацій, важлива чітка класифікація факторів і виявлення їх зміс-

ту. Фактори, що їх формують діляться на внутрішні і зовнішні.

На формування інноваційної діяльності та економічну стійкість впливає: по-перше, розширення номенклатури реалізованої продукції. Стосовно вже функціонуючого підприємства розширення номенклатури продукції можливе тільки по двох напрямках: за рахунок випуску нової продукції або за рахунок вдосконалення продукції, що вже випускається. Очевидно, що як перший, так і другий напрям, що забезпечує розширення номенклатури продукції, в кінцевому результаті веде до збільшення прибутку, а отже й укріпленні фінансової стійкості підприємства на ринку, оскільки сукупність робіт, пов'язаних з розробкою, освоєнням і поліпшенням вже вироблюваної продукції по своїй суті є інноваційною діяльністю, а одержання прибутку в ході реалізації продукції є запорукою економічної стійкості;

по-друге, максимізація ціни, по якій реалізується продукція. Можливість збільшення ціни реалізації продукту напряму залежать від попиту і пропозиції продукції. Слід зазначити, що здійснювана підприємствами і організаціями інноваційна діяльність і одержувані інновації є одним із засобів, за допомогою якого вони можуть забезпечити монопольне положення на ринку, тобто стійке положення на ринку. Практика свідчить, що на монопольну продукцію можна необґрунтовано завищувати ціну її реалізації, та в свою чергу отримувати підприємствам монополістам додаткові фінансові надходження та стійкість на ринку.

Щодо збільшення ціни реалізації продукту в умовах конкурентної боротьби, для аналізу доцільно використовувати матрицю «продукт – ринок», з якої видно, що можливість збільшення ціни реалізації продукції направлена на збільшення прибутку, що безпосередньо залежить від інноваційної діяльності підприємства, від чого залежить його економічна стійкість;

по-третє, мінімізація витрат на виготовлення і реалізацію одиниці продукції можлива тільки двома шляхами: за рахунок мобілізації резервів технології, що вже використовується та за рахунок освоєння нового технологічного ланцюга або нових елементів в старому технологічному ланцюзі;

по-четверте, максимізація обсягів реалізації продукції. Виділяють два базові напрями: збільшення обсягів реалізації старої продукції і нової. Таким чином, збільшення обсягів реалізації продукції також багато в чому досягається за рахунок відповід-

них інноваційних перетворень, що також впливає на економічну стійкість підприємств.

Такий підхід дозволяє не тільки вести аналіз стійкості підприємства, але і визначити незадіяні напрями інноваційної діяльності підприємства. При цьому, аналіз впливу інноваційної діяльності на стійкість підприємства або організації повинен йти за двома напрямками.

Перший напрям передбачає аналіз динаміки частки прибутку кожного продукту в загальному її обсязі. Тобто, керівництво підприємства повинне вживати заходи щодо послідовної зміни продукції і технологій, так, щоб забезпечити стійку норму прибутку, що у свою чергу досягається за рахунок активізації інноваційної діяльності.

Другий напрям передбачає поелементний аналіз приросту прибутку, який складатиметься з приросту прибутку за рахунок розширення номенклатури виробів, що випускаються, збільшення цін реалізації, зниження витрат на виробництво і реалізацію, а також за рахунок збільшення обсягів реалізації.

Виявлення фактичного положення справ на підприємстві в контексті забезпечення його стійкості служитиме основою для подальших інноваційних перетворень. Подібний аналіз дозволить не тільки позначити можливі напрями інноваційної діяльності, але і обґрунтувати, яке з них найбільш економічно ефективне.

Савеленко В.Т., викл.

Кіровоградський технікум механізації сільського господарства

Савеленко Г.В., асист.

Кіровоградський національний технічний університет

ОБґРУНТУВАННЯ ОПТИМАЛЬНИХ НОРМ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ ДЛЯ ЗАПЛАНОВАНОЇ ВРОЖАЙНОСТІ

На сьогоднішній день, розвиток аграрного сектору є пріоритетним напрямом розвитку національної економіки, адже саме від його стану та ефективності діяльності сільськогосподарських товаровиробників залежить успішне вирішення однієї з найважливіших задач держави, а саме забезпечення її продовольчої